

MOWI ASA
Postboks 4102 Sandviken
5835 BERGEN

Saksbehandlar, innvalstelefon
Hedda Dugstad Østgaard, 5557 2052

Vedtak om avslag på søknad om utsleppsløyve for Mowi ASA ved lokalitet Øyerhamn i Kvinnherad kommune

Det er søkt om produksjonsauke som vil gje auka utslepp til Hissfjorden og Øynefjorden i Hardanger. Oksygenkonsentrasjonen i djupvatnet i Hardangerfjorden har hatt ei negativ utvikling over mange år. Auka organiske utslepp til fjorden vil saman med temperaturauke bidra til å forsterke den negative trenden for oksygen i djupvatnet. Auka risiko for eutrofiering kan forsterke dei negative effektane på økosystemet. Som følge av store sinkutslepp til Hardangerfjorden er tilstanden for sink i djupvatnet på eit kritisk nivå, og fleire vassførekomstar ser ikkje ut til å nå måla som er sett i Vassforskrifta. Produksjonsauke ved Øyerhamn vil bidra til å auke den samla belastninga på Hardangerfjorden. Vår vurdering er at ei auke i utslepp til ein resipient som allereie er belasta ikkje er forsvarleg.

Etter ei samla vurdering avslår difor Statsforvaltaren søknaden frå Mowi ASA om løyve til auka produksjon ved lokalitet Øyerhamn i Kvinnherad kommune.

Vi viser til søknad frå Mowi ASA datert 07.07.2022.

Vedtak

Statsforvaltaren avslår søknaden frå Mowi ASA om løyve til auka produksjon av laks frå 250 tonn til 6 600 tonn ved lokalitet Øyerhamn. Vedtak om avslag er gjort med heimel i forureiningslova § 11.

E-postadresse:

sfvlpost@statsforvalteren.no

Sikker melding:

www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:

Njøsavegen 2

6863 Leikanger

Besøksadresse:

Njøsavegen 2, Leikanger

Solheimsgaten 13, Bergen

Fjellvegen 11, Førde

Telefon: 57 64 30 00

www.statsforvalteren.no/vi

Org.nr. 974 760 665

Varsel om gebyr

Mowi ASA skal betale eit gebyr for Statsforvaltaren si sakshandsaming. Vi tar gebyr for arbeid med løyve som skal dekkja vår ressursbruk. På bakgrunn av opplysningane gitt i søknaden, og sakshandsamingstida som har gått med, er gebyret fastsett til 141 900 kr. Varsel og vedtak om gebyr blir gjort etter forureiningsforskrifta § 39-4.

Eventuelle merknader til varselet må sendast innan tre veker. Deretter gjer vi vedtak om gebyr og faktura blir sendt ut frå Miljødirektoratet.

Kort om bakgrunnen for saka

Mowi søker om å auke årleg produksjon av yngel, settefisk og postsmolt av laksefisk frå noverande løyve på 250 tonn til 6 600 tonn. Forventa fôrforbruk er 5 874 tonn.

Mowi ynskjer å fjerne det eksisterande anlegget for å bygge eit nytt resirkuleringsanlegg (RAS) med klekkeri, startfôring, påvekst- samt postsmoltavdelingar.

Avløpsvatnet frå produksjonen skal reinsast gjennom mekanisk filter. Det vert søkt om ei utsleppsramme med årlege utslepp til sjø på 219,6 tonn nitrogen, 31,7 tonn fosfor og 416,8 tonn total organisk karbon (TOC). Spesifikke utslepp per tonn produsert fiskebiomasse vert 33,3 kg nitrogen, 4,8 kg fosfor og 63,1 kg totalt organisk karbon.

Korrespondanse

Søknaden vart sendt frå Vestland Fylkeskommune den 06.09.2022. Kommunal uttale vart ettersendt 09.02.2023.

Alle nye søknader i Hardangerfjorden har stått på vent sidan våren 2023 i påvente av nytt kunnskapsgrunnlag, med bakgrunn i Statsforvaltaren si uro for miljøtilstanden i fjorden¹. Den 24.01.2024 sendte Statsforvaltaren brev til Mowi ASA om at vi utsett handsaminga av søknaden ved Øyerhamn i påvente av ny kunnskapsinnhenting om miljøtilstanden i Hardangerfjorden, iverksett av Miljødirektoratet. Den 05.11.2025 vart rapporten «Hardangerfjorden under press» frå Havforskningsinstituttet publisert. Statsforvaltaren har på bakgrunn av dette teke opp att handsaminga av søknadene i det aktuelle området, inkludert søknaden ved Øyerhamn.

Merknader og vedtak i Kvinnherad kommune

Saka vart behandla i formannskapet i Kvinnherad kommune den 02.02.2023. Kommunen rår til at Mowi ASA får løyve til å utvide anlegget som omsøkt. Arealet er i detaljreguleringsplan avsett til akvakulturføremål. Det kom inn ein merknad under offentleg ettersyn av søknaden. Merknaden gjeld trafikk på fylkesvegnettet.

¹ Nettsak frå Statsforvaltaren i Vestland, [Eutrofiering av Hardangerfjorden](#). Publisert 13.10.2023.

Rettsleg grunnlag

Forureiningslova

Når Statsforvaltaren vurderer om det skal gjevast løyve til forureinande verksemd, og eventuelt på kva vilkår, skal vi legge vekt på ulempe ved tiltaket som er knytte til forureining, haldne saman med fordelar og ulemper som tiltaket elles vil føre til jf. forureiningslova § 11 siste ledd. I vurderinga vil vi særleg sjå på i kva grad verksemda det er søkt om løyve for er akseptabel sett i lys av føremål og retningslinjer i §§ 1 og 2 i forureiningslova.

Naturmangfaldlova

Forvaltningsmåla i §§ 4 og 5 i naturmangfaldlova ligg til grunn for korleis Statsforvaltaren utøver mynde. Vidare skal prinsippa i §§ 8 til 12 om mellom anna kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samla belastning leggjast til grunn som retningslinjer når Statsforvaltaren tek avgjerder som kan få følgjer for naturmangfaldet.

Vassforskrifta

Vassforskrifta inneheld forpliktande miljømål om at myndigheitene skal syte for at alle vassførekomstar skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand med mindre det er gitt unntak med heimel i § 9 eller § 10 i forskrifta.

Nasjonalt prioriterte stoff

Noreg har eit mål om å stanse utslepp av helse- og miljøfarlege stoff. Utslepp av stoff og stoffgrupper på den nasjonale prioritetslista skal reduserast vesentleg og på sikt stansast.

Statsforvaltaren si vurdering

Produksjon og utslepp

Det vert søkt om løyve til ein årleg produksjon av 6 600 tonn fisk. Forventa fôrforbruk er 5 847 tonn. Det vert søkt om ei utsleppsramme med årlege utslepp til sjø på 219,6 tonn nitrogen, 31,7 tonn fosfor og 416,8 tonn total organisk karbon (TOC). Utsleppsramma, etter reinsing, som det vert søkt om svarar til ureinsa nitrogenutslepp frå ein by med 51 000 innbyggjarar (personeiningar, PE). Det er i søknaden rekna ut at årleg mengde sink i fôret vil vere 975 kg, og at det vil gå 614 kg sink til avløp².

Anlegget skal ha slamoppsamling slik at utsleppet i hovudsak vil vere oppløyste næringssalt og små partiklar som vil kunne ha stor spreiding. Dei største partiklane vil sedimentere lokalt der lokale straummønster påverkar retning for sedimentering og resuspensjon. Små partiklar kan spreiest over større avstandar.

² Utvidelse av Øyerhamn settefiskanlegg, Kvinnherad kommune. Konsekvensutredning. Rådgivende biologer AS, rapportnummer 3672.

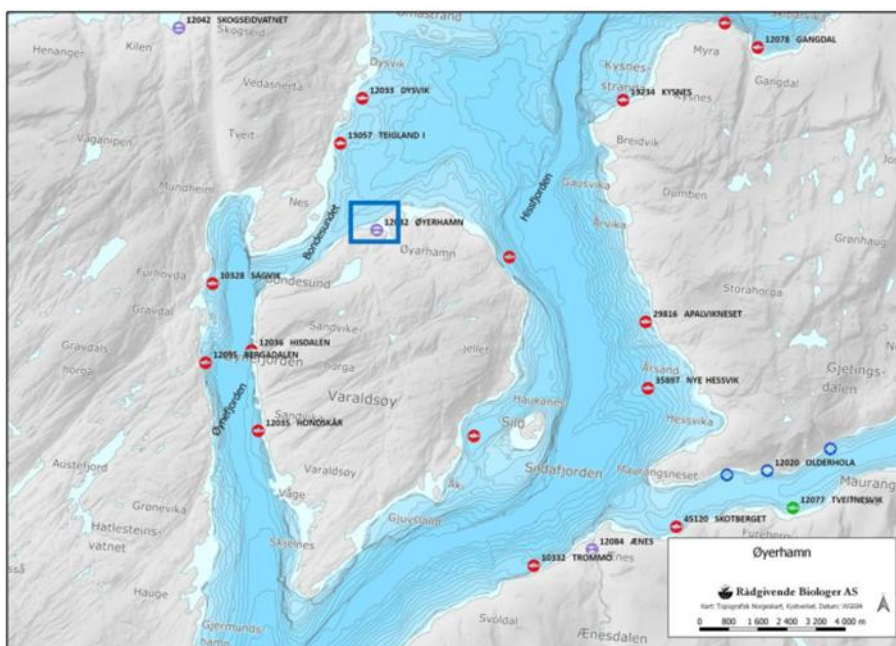
Plassering og spreiring av utsleppa

Lokaliteten Øyerhamn ligg på nordsida av Varaldsøy i Øyerhamnsvågen. Vågen er om lag 30 meter djup ved munninga til Bondesundet i nord. Bondesundet møter Hissfjorden i nordaust og Øynefjorden i vest (Figur 1). Utsleppspunktet er planlagt plassert ved munninga til Bondesundet, på 25 meters djup om lag 207 meter nordvest for anlegget. Botnen skrår bratt ned til om lag 100 meters djup rett nordvest for planlagt utsleppspunkt.

Straummålingar ved utsleppspunktet viser hovudretning for vasstransport mot sørvest og nord-nordaust³. Gjennomsnittleg straumfart var sterk ved 16 og 21 meters djup (høvesvis 7,7 cm/s og 6,6 cm/s), og svak ved 5 meters djup (4,3 cm/s). Straummålinga må sjåast i samanheng med spreingsmodelleringa utført av DHL som viser at utsleppa frå anlegget vil følgje hovudstrumretninga mot sørvest og til vassførekomsten Øynefjorden som ligg 700 meter frå utsleppspunktet. Fortynna utslepp kan spreiaast over store deler av Øynefjorden og Hissfjorden.

Utsleppsvatnet vil vere ei blanding av ferskvatn og saltvatn. Det vil vere lettare enn vatnet ved utsleppspunktet og difor blande seg inn med vassmassane oppover i vassøyla. Innlagingsdjup for utslepp med ei vassføring på 0,06 m³/s, salthaldigheit på 17 PSU og temperatur som det omkringliggende vatnet er berekna til å vere mellom 10 og 12 meter⁴. Modellering av næringsforhold i dei øvste 10 metrane viser at dei høgaste konsentrasjonane av nærings salt vil vere å finne i Øyerhamnsvågen.

Figur 1. Fjordsystemet rundt Øyerhamnsvågen med undervasstopografi og akvakulturlokalitetar. Kart frå Rådgivende Biologer AS, rapport 3650.

³ Lokalitet Øyerhamn, Kvinnherad kommune. Straummåling ved nytt utsleppspunkt i Øyerhamnsvågen jan-feb 2022. Rådgivende Biologer, rapportnummer 3650.

⁴ Modellering av utslipp fra MOWIs anlegg i Øyerhamn. Vannmodellering av fortynning av planlagt utslipp av nitrogen og fosfor. DHI AS, prosjektnummer 13801305. Revisjon Endelig 2.0.

Øynefjorden og Hissfjorden ligg i midtre delar av Hardangerfjorden. Fjorden er lang, og har fleire djupbasseng som er skild av tersklar med ulik djupne (figur 2). Den ytste terskelen er i underkant av 150 m djup, der E39 går i tunell under Bømlafjorden frå Stord til Sveio. Sør for Huglo, ved overgangen til Husnesfjorden, er det også ein terskel på om lag 150 m. Djupna i fjordbassenget aukar gradvis innover fjorden, frå om lag 400 m til om lag 650 m i Kvinnheradsfjorden, Sildafjorden og Hissfjorden. I Hissfjorden, ved Vikingnes, er det ein djup terskel på om lag 520 m. Herifrå aukar djupna ytterlegare, og i Samlafjorden er fjordbassenget om lag 850 meter djupt.

Figur 2. Hardangerfjorden med dei største vassførekomstane som utgjer fjorden. Øyerhamn er merka med raud ring. Tersklar er teikna inn med raude strekar ved Otterøya og Huglo (1 og 2 - 150m, Vikingneset (3 - 520m), Etnefjorden (4 - 60m) og Sørkjosen (5 - 250m). Kart henta frå overvåkingsprogram for Hardangerfjorden 2024 - 2026⁵.

⁵ Overvåkingsprogram for Hardangerfjorden 2024-2026. Årsrapport 2025. Multiconsult. Dokumentkode: 10254166-01-RIM-RAP-002.

Tilstand i resipienten

Statsforvaltaren vurderer at det føreligg tilstrekkeleg kunnskapsgrunnlag om dagens miljøtilstand i resipienten, jf. naturmangfaldlova § 8.

Utslepp til Hardangerfjorden

Hardangerfjorden har ei lang historie med store utslepp, i første rekke frå tungindustrien inst i Sør fjorden og i Samlafjorden. Dei siste femti åra har det vore ei auke i tilførsler av næringssalt og organisk materiale, i hovudsak som følge av framveksten av ei stor akvakulturnæring. Medan den naturlege bakgrunnsavrenninga til fjorden har vore stabil, har utsleppa frå akvakultur tredobla seg frå 90-talet og fram til i dag. I same periode har tungindustrien redusert sine utslepp av tungmetall til fjorden. Det er to hovudfaktorar som har påverknad på fjordsystemet: klimaendringane og tilførsler (utslepp) frå land, busetnad, industri og havbruk.

Vann-nett

Utsleppa frå Øyerhamn vil gå til vassførekomstane Hissfjorden og Øynefjorden som har forpliktande miljømål om å oppnå god kjemisk og økologisk tilstand. Vassførekomst 0260040700-C Hissfjorden har ifølgje Vann-Nett god økologisk tilstand i dag. Årsaka er god tilstand for biologisk kvalitetselement makroalgar og botnfauna, og god tilstand for fysisk-kjemisk kvalitetselement oksygenforhold⁶. Tilstanden for oksygen i Vann-nett er rekna ut frå eit snitt av fleire målingar frå alle målte djup, og må ikkje forvekslast med tilstand for oksygen i djupvatnet. Vassførekomsten har dårleg kjemisk tilstand på bakgrunn av målingar av antracen, kvikksølv, PFOS og benzoperylen. Vassførekomst 0260041600-C Øynefjorden har i dag moderat økologisk tilstand i følgje Vann-Nett⁷. Årsaka er overskridingar av grenseverdi for sink, og god tilstand for økologisk kvalitetselement botnfauna. Kjemisk tilstand i vassførekomsten er dårleg på bakgrunn av målingar av antracen og benzoperylen.

Vurdering av oksygen i djupvatnet

Oksygen er grunnleggande for biologiske og biogeokjemiske prosessar i havet. I terskelfjordar som Hardangerfjorden vil oksygenet i djupvatnet brukast opp over tid dersom det ikkje skjer jamlege djupvassfornyningar. Nedgang i oksygenkonsentrasjon kan komma av auka temperatur, auka tilførsel av organisk stoff og næringssalt, eller ein kombinasjon av desse.

Statsforvaltaren har samla målingar av oksygen i botnvatnet for dei djupaste delane av Hardangerfjorden som er offentleg tilgjengelege, og finn ein negativ trend sidan 50-talet (figur 3). Måledata er tilgjengeleg i databasen Vannmiljø⁸. Målingar frå 50-talet er henta frå rapporten «The natural history of the Hardangerfjord» som vart publisert av oseanograf Odd Henrik Sælen ved Universitetet i Bergen i 1962⁹. Målingar frå 2010 er henta frå ein rapport utarbeida av Rådgivende Biologer AS¹⁰.

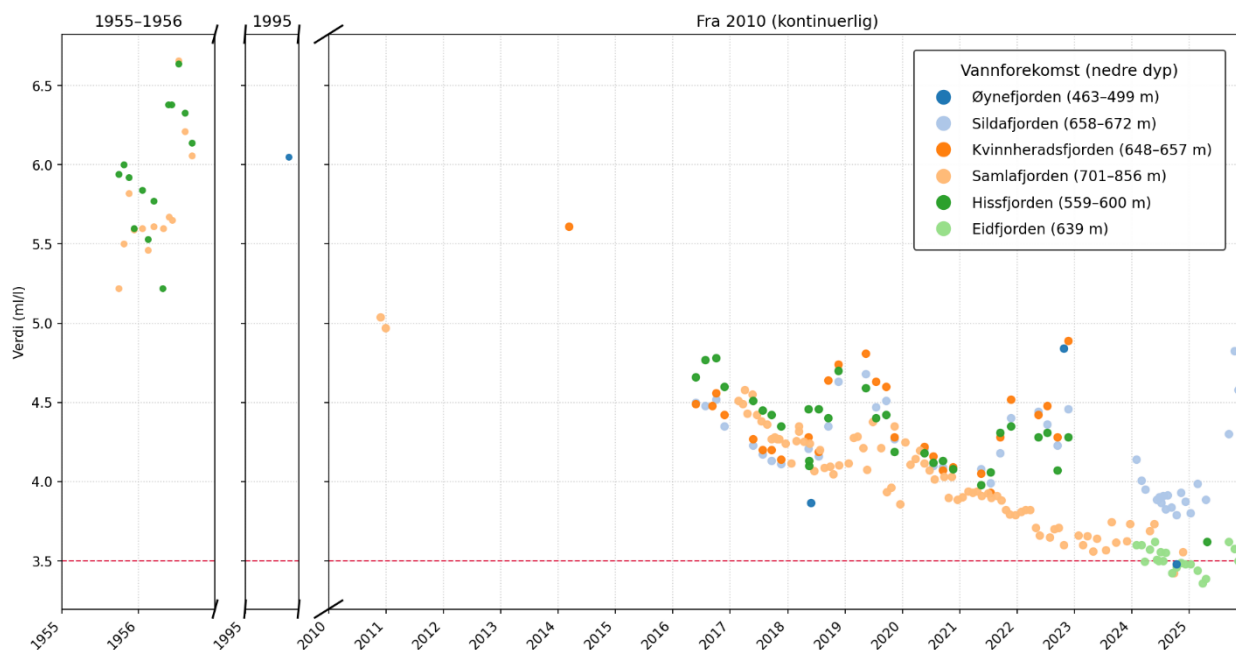
⁶ Vassførekomst 0260040700-C Hissfjorden [0260040700-C · Faktaark · Vann-Nett](#)

⁷ Vassførekomst 0260041600-C Øynefjorden [0260041600-C · Faktaark · Vann-Nett](#)

⁸ [Vannmiljø](#)

⁹ *The natural history of the Hardangerfjord*. Publisert i tidsskriftet Sarsia, 1962. Tilgjengeleg via [Nasjonalbiblioteket](#).

¹⁰ *Straummålingar ved oppdrettslokalitet Saltkjelen i Kvam herad hausten 2010*. Rådgivende Biologer AS, rapportnummer 1409.

Figur 3. Oksygeninnhald (ml/l) i botnvatnet for vassførekomster som utgjør dei djupaste delane av Hardangerfjorden. Grense mellom god og moderat tilstand (3,5 ml/l) er merka med rød stipla linje. Data frå før 2010 er skilt ut av den kontinuerlege tidslinja for betre visualisering.

Målingar frå botnvatnet i indre deler av Hardangerfjorden (Samlafjorden) viser ein kontinuerleg nedgang i oksygennivået. På 50-talet var tilstanden for oksygen i botnvatnet svært god, dei siste ti åra har tilstanden vore god, og i september 2024 vart det målt oksygen under 3,5 ml/l, som gir moderat tilstand. Dette betyr at vassførekomsten ikkje lenger oppnår måla som er satt i Vassforskrifta. Når vi veit at tilstanden historisk har vore svært god, og at tilstanden no er i ferd med å gå frå god til moderat, er dette eit alvorleg brot på miljømåla i vassdirektivet.

Kvinnheradsfjorden, Sildafjorden og Hissfjorden utgjør til saman eit stort terskelbasseng med om lag lik djupne. Oksygen vart kartlagt i dei tre fjordane frå 2016 til utgangen av 2022, og som forventast viser resultatane like svingingar over tid. Målingar frå denne perioden viser at det har vore jamlege utskiftingar av djupvatnet som har betra tilstanden for oksygen, men vi finn ein negativ trend når vi samanliknar med målingar frå 50-talet. I 1955/56 var oksygeninnhaldet på 600 meters djup i Hissfjorden i snitt 5,98 ml/l. Til samanlikning var snittverdien for perioden 2016 til 2022 4,35 ml/l. Dette betyr at oksygennivået i fjordbassenget har gått ned 1,63 ml/l i perioden.

Oksygenkonsentrasjonen i Sildafjorden var på eit historisk lågt nivå i 2024 (snittverdi 3,91 ml/l), medan målingar frå utgangen av 2025 viser at det har vore ei ny utskifting av botnvatnet i fjorden. Utskiftinga i 2025 er eit godt teikn for fjordbassenget i dei tre vassførekomstane. Samtidig finn vi ein negativ trend over tid, og eldre overvakingsdata syner at det har skjedd store endringar sidan 50-talet.

Det er rapportert om nedgang i oksygenkonsentrasjonen i fleire terskelfjordar på Vestlandet, og data frå Hardangerfjorden samsvarer godt med rapportar frå andre fjordsystem. Data frå Byfjorden utanfor Bergen viser stabile oksygenforhold fram til 1990-talet, men ein klar nedgang etter dette¹¹. På same tid har det vore ei auke i utslepp av næringssalt, og ei auke i temperaturen.

¹¹ Vurdering av oksygentrender i norske farvann. NIVA-rapport, løpenummer 8040-2025.

Oksygenkonsentrasjonen i Byfjorden er godt dokumentert, og kunnskapen om utviklinga over tid er unik samanlikna med kunnskapen ein har om andre fjordsystem der historiske data ofte manglar eller er svært avgrensa. Høgare sjøtemperatur som følgje av klimaendringane fører til at fjordane toler mindre tilførsler av organisk stoff og næringssalt. Jf. naturmangfaldlova § 10 om samla belastning gjer dette at Hardangerfjorden må vurderast som sårbar for påverknad frå organiske utslepp frå akvakulturnæringa. Produksjonsauke ved Øyerhamn vil bidra til å auke den samla belastninga på Hardangerfjorden. Vår vurdering at ei auke i organiske utslepp til ein resipient som allereie er belasta ikkje er forsvarleg.

Vurdering av eutrofiering

Tilførsel av oppløyste næringssalt gir grunnlag for vekst av både trådforma opportunistiske algar (lurv) i strandsona og planteplankton i dei øvre vasslaga. Plantebiomassen vert broten ned av naturlege prosessar etter vekstsesonen. Nedbrytinga krev oksygen – både i vassøyla og på botn – og kan dermed forsterke eksisterande oksygenproblem i fjorden. Klimaendringar bidreg òg, gjennom meir avrenning (med næring og humus), høgare temperatur og lengre vekstseson.

Innlagringsdjup for utsleppa frå Øyerhamn er berekna til å vere mellom ti og tolv meter, og konsentrasjonen av næringsstoff i øvre delar av vassøyla vil auke. Modellerings viser at dei høgaste konsentrasjonane av næringssalt vil vere å finne i Øyerhamnsvågen. Her vil det truleg oppstå ei viss eutrofiering sommarstid. Oppløyste næringssalt vil følgje vasstraumane, med størst utslepp til Øynefjorden.

Den dokumenterte tilstanden for makroalgar i Hardangerfjorden har dei siste ti åra vore god og svært god¹². Kartlagde områder i Hissfjorden har vist god tilstand. Lurveartar som er kjente indikatorar for eutrofi vart nyleg ekspertvurdert og definert¹³, og ny kunnskap gjer at vi ikkje kan utelukke at indikatorar for eutrofi på makroalgesamfunn i strandsona ikkje har vore godt nok definert og inkludert i metodar for klassifisering av økologisk tilstand. Metode for tilstandsvurdering av makroalgesamfunn er under utvikling¹⁴. Kartlegging etter ny metode i 2024 viste dårleg tilstand for makroalgesamfunn i indre deler av Hardangerfjorden. Stasjonar i Sildafjorden og Husnesfjorden viste god tilstand, sjølv om det også her vart registrert lurv¹⁵.

Den dokumenterte tilstanden for planteplankton målt som klorofyll-a i øvre vassmassar i Hardangerfjorden har dei siste ni åra vore god og svært god, og kartlagde områder i Hissfjorden har i sju samanhengande år vist god tilstand¹⁶. Vår vurdering er at data er for få og for nye til å vise historiske trendar, men dagens miljøtilstand for klorofyll-a vurderast som tilfredsstillande. Store naturlege variasjonar mellom år understrekar behovet for lengre tidsreiar. Modellerings frå Havforskningsinstituttet viser at auka tilførsler av næringssalt frå eksisterande og planlagde akvakulturanlegg kan gi høg risiko for eutrofiering fleire stader i Hardanger, inkludert Hissfjorden og særleg områda omkring Varaldsøy¹⁷. Utsleppa som det er søkt om ved Øyerhamn inngår i modelleringa.

¹² *Hardangerfjorden under press – utslipp og miljøtilstand*. Rapport fra Havforskningen 2025-66.

¹³ *Hva er lurv? Er all lurv indikator for dårlig økologisk tilstand?* NIVA-rapport, løpenummer 7968-2024.

¹⁴ *Revidert felt- og beregningsmetodikk for Komboinndeksen (makroalger). For bruk inntil inkludering i Veileder for klassifisering av miljøtilstand i kyst- og ferskvann*. NIVA-rapport, løpenummer 8101-2025.

¹⁵ *Overvåkningsprogram for Hardangerfjorden 2024-2026*. Rapport frå Multiconsult, dokumentkode 10254166-01-RIM-RAP-001.

¹⁶ *Hardangerfjorden under press – utslipp og miljøtilstand*. Rapport fra Havforskningen 2025-66.

¹⁷ Figur 4.7 i rapport *Hardangerfjorden under press – utslipp og miljøtilstand*. Rapport fra Havforskningen 2025-66.

Vurdering av sinkutslepp

Historisk har det vore store sinkutslepp til Hardangerfjorden frå industrien inst i Sørfjorden. I 1985 var utsleppa på heile 1830 tonn. Strengare regulering og utvikling av reinseteknologi har medverka til utsleppsreduksjon, og rapporterte utslepp i 2023 var 2 tonn. Det utgjer ein reduksjon på 99,9%. Spora etter dei store utsleppa på 80- talet ligg att i sedimenta i Hardangerfjorden heilt ut til Tysnes.

Akvakulturnæringa bidreg med utslepp av framandstoff gjennom fôr og notimpregnering. Utslepp frå landbasert oppdrett kjem frå fôret. Fiskefôret vert tilsett sink av omsyn til fiskehelse og vekst. Havforskningsinstituttet har rekna ut at fôrforbruket i Hardangerfjordregionen var 115 tonn i 2021/2022, noko som utgjer utslepp av om lag 13,6 tonn sink til regionen per år¹⁸.

Vassførekomst Øynejorden har i dag moderat tilstand for sink som følgje av for høgt sinkinnhald i sedimentet. Vann-Nett oppgjer ein snittverdi for målingar gjort dei siste 5 åra til 158 mg/kg tv. Dette betyr at vassførekomsten ikkje lenger oppnår måla som er satt i vassforskrifta. Vassførekomst Hissfjorden har i følgje Vann-nett i dag god tilstand for sink, med ein snittverdi i sediment på 116 mg/kg tv. Grensa mot tilstandsklasse III – moderat går ved 139 mg/kg tv. Som følgje av dei historisk høge sinkutsleppa er det høge nivå av sink i dei djupaste partia av fjorden. Det er lågare sinkinnhald i sedimentet på grunnare område, samstundes som det skjer ei opphoping av sink nær oppdrettsanlegga. Vassførekomsten oppnår ikkje måla i vassforskrifta når ein ser på sinkinnhald i sedimentet i dei djupaste partia av fjorden.

Den omsøkte produksjonen ved Øyerhamn vil medføre auke i utslepp av sink. Sink er til ein viss grad bunde til partiklar av organisk materiale og delar av sinkutsleppa hamnar i det oppsamla slammet. Det er ikkje gjort modellering av spreiding av sink i resipienten. Vår vurdering er at sinkutsleppa frå Øyerhamn i hovudsak vil sedimentere i ein avgrensa avstand frå utsleppspunktet. Utsleppa av sink kan over tid bli spreidde over større avstandar slik vi har sett for sinkutsleppa frå industrien i Sørfjorden. Dei samla utsleppa av sink frå akvakulturnæringa til Hardangerfjorden er betydelege og utgjer ein risiko for forverring av resipientar som i dag har ein uakseptabel tilstand for sink.

Vurdering av marint naturmangfald

Marint naturmangfald i nærleiken av planlagt utsleppspunkt vart etter avklaring med Statsforvaltaren i Vestland ikkje kartlagt nærare i samband med søknaden. Konsekvensutredninga vedlagt søknaden oppgjer at det er registrert habitat for vanlege arter og to blautbotnområder i strandsona inne i Øyerhamnsvågen. Det er også registrert to låssetiingsplassar og gyteområde for torsk i resipienten. Rapporten konkluderer med at utbygginga ved Øyerhamn vil gje noko negativ konsekvens for naturmangfald, og ubetydeleg konsekvens for naturressursar¹⁹.

Kunnskapsgrunnlaget om marint naturmangfald som kan bli påverka av utsleppa vurderast som moderat. Sidan det er gitt avslag er det etter vår vurdering ikkje relevant å vurdere påverknad frå utsleppa på marint naturmangfald nærare i denne saka.

Vurdering av samfunnsnytte

Havbruksnæringa produserer sjømat, og skaper arbeidsplassar og verdier for Noreg. Bakgrunnen for Mowi ASA sin søknad ved Øyerhamn er at dei ynskjer å nytte lokaliteten til produksjon av postsmolt for å auke snittvekta på fisken før den skal ut i opne merdar i sjøen. Dei skildrar

¹⁸ *Hardangerfjorden under press – utslipp og miljøtilstand*. Rapport fra Havforskningen 2025-66.

¹⁹ *Utvidelse av Øyerhamn settefiskanlegg, Kvinnherad kommune. Konsekvensutredning*. Rådgivende Biologer AS, Rapportnummer 3672.

produksjon på land som eit godt bidrag for å betre fiskevelferd, redusere produksjonstid i sjøfasen og økt lønnsemd.

Det vert planlagt for slamoppsamling som vil gje ein mindre reduksjon av organiske utslepp til sjø, og landbasert akvakultur har ikkje utslepp av miljøskadelege notimpregneringsstoff. Statsforvaltaren er positiv til å nytte teknologi som reduserer utslepp og miljøpåverknad frå produksjonen, jf. naturmangfaldlova § 12 om miljøforsvarlege teknikkar. Likevel er vår vurdering at sjølv med dei utsleppsreducerande tiltaka som er skildra kan vi ikkje sjå at samfunnsnyttan på lang sikt veg tyngre enn risikoen for skade på natur og miljø i resipienten og Hardangerfjordssystemet som heilskap.

Konklusjon

Etter ei samla vurdering gir Statsforvaltaren avslag på søknad etter forureiningslova § 11 om løyve til akvakultur ved Øyerhamn i Kvinnherad kommune.

Klagerett

Mowi ASA og andre med rettsleg klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. Ein eventuell klage bør innehalde ei grunngjeving og kva de ønskjer å endre. I tillegg bør andre opplysningar som kan ha noko å seie for saka takast med.

Klagefristen er tre veker frå dette brevet vart motteke. Ein eventuell klage skal sendast til Statsforvaltaren.

Statsforvaltaren sender kopi av dette brevet med vedlegg til aktuelle partar i saka.

Med helsing

Aslaug Aalen
miljødirektør

Lars Martin Færseth
seksjonsleiar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

KVINNHERAD KOMMUNE
FISKERIDIREKTORATET
MATTILSYNET
KYSTVERKET
NORGES VASSDRAGS- OG
ENERGIDIREKTORAT (NVE)
VESTLAND FYLKESKOMMUNE

Rosendalsvegen 10
Postboks 185 Sentrum
Felles postmottak Postboks 383
Postboks 1502
Postboks 5091 Majorstua
Askedalen 2

5470	ROSENDAL
5804	BERGEN
2381	BRUMUNDDAL
6025	ÅLESUND
0301	OSLO
6863	LEIKANGER